

På vegne af Historiegruppen – og det vil først og fremmest sige os, der er til stede her – skal der kort refereres nogle historiske forløb med relevans til vores projekt – som det formidles via Minibyens hjemmeside, ved gæstebesøg ude på Knudevejen og historiefortælling andre steder.

For at få perspektiv på en historisk udvikling kan det være interessant at kaste et blik tilbage i tiden.

Hvordan var livet i Vejen for hundrede år siden.

I 1918-19 hærgede Den spanske Syge i hele verden. Vejen gik heller ikke ram forbi. Som det kan læses i aviserne fra den tid, så huserede sygdommen slemt på skolerne i Vejens nærhed. På Skibelund Efterskole var halvdelen af eleverne syge, på Sløjds skolen ca. 30 og på Askov Højskole ca. 100 – hvoraf fem ikke overlevede.

Og så var der boligmangel. Som der blev skrevet i Kolding-Socialdemokrat i februar 1919: "Mange Familier har i Vinter maattet nøjes med nogle Tagkamre - andre har maattet dele Stuer med de husvilde, og vort ærede Sogneraad - som skal sørge for, at alle faar et Sted at bo - bryder sig ikke det mindste om den Sag".

Det kan vi sammenligne med situationen i dag, hvor der bygges på livet løs. Der bygges punkthuse i Præstevænget, lejeboliger på Haraldsvej, 1-plans boliger på Baungårdsvej. I Askov bygges der på Maltvej, Møllevej, Søndervangvej og på Kongehøj. Og så er der højhusbyggeriet "Alfa Tower" . Og i dag hører der selvfølgelig carport til enfamiliehuset - med plads til to biler. Dette amerikansk-engelske udtryk – der egentlig betyder vognport – kom første gang ind i det danske sprog i 1958.

Udtrykket vognport har man dog kendt i Danmark siden middelalderen.

For hundrede år siden blev der - trods de ofte kummerlige forhold for menigmand og menig kvinde og deres børn – udfoldet utroligt meget initiativ. Der kom røg ud af skorstenene på bl.a. margarinefabrikken Alfa, cikoriefabrikken "Nørrejylland", svineslagteriet, Svennings Jernstøberi og Vejen Maskinfabrik.

Og der lå 100 gårde – familiebrug – i og omkring Vejen. I dag er der ganske få, og der er tale om højeffektive landbrugsindustrielle virksomheder med få ansatte. I dag er der virksomheder, som udvikler og fremstiller robotter til afløsning for maskiner og manuelt arbejde.

Der er dog stadig brug for menneskehænder. Robotter kan ikke erstatte varme hænder. Der bliver brug for dem også i fremtiden.

For hundrede år siden var middelalderen for mænd 55,8 og for kvinder 58,1.

I dag er de tilsvarende levetider 79 og 82,9.

I 1910 kom den første bil til Vejen. Det var fabrikant Svenning, der kørte rundt i den. De børn, der kommer i skole i dag - og nogle af de årgange, der allerede er der - får ikke brug for et kørekort. Bilerne bliver selvkørende. Og hvad børnene end drømmer om at skulle beskæftige sig med, så kan det siges, at det er der ingen ved, hvad bliver. De arbejdsopgaver, de kommer til at udføre, findes ikke i dag. Fantasien rækker simpelthen ikke til at forudse, hvilket liv, de kommer til at leve.

Og hvad vil de tænke, hvis de kigger tilbage til vores tid.

Vil de blive nostalgiske og ønske sig tilbage til "de gode, gamle dage" ?

Vi hører fra mennesker med rødder her i Vejen og omegn, men bosiddende langt herfra. Vi har haft besøg fra Californien. Og har fornylig fået tilsendt billedmateriale derovre fra en slagter fra Nørregade 36 som soldat omkring 1864. Takket være den elektroniske revolution kan man langt borte i afstand og tid leve sig ind i en helt anden tid og et helt andet menneskeliv.

Vi får sandelig respons på den historie, vi fortæller ved hjælp af minihusbyggeri og det digitale medie. Men flere burde kende til vores projekt. Vi kan godt unde mange flere den oplevelse. Vi må finde måder, vi kan gøre det på.